

Norges Landsforbund av Homøopraktikere (NLH)

Postboks 1593, 4093 STAVANGER, Tlf: +47 51 56 30 38, Mob.: +47 922 81 120

E-post: john@nlh.onl eller linn@nlh.onl , Hjemmeside: www.nlh.onl

Høringssvar til Forslag om merverdiavgiftsplikt på alternativ behandling.

Norges Landsforbund av Homøopraktikere (NLH) er imot at det innføres 25% merverdiavgift på Helserelatert virksomhet. Det vil begrunnes gjennom NLHs Høringssvar.

Norges Landsforbund av Homøopraktikere (heretter: NLH) er landets største tverrfaglige utøverorganisasjon som ble dannet i 1992. NLH har et sterkt sekretariat med velfungerende etisk råd og klageorgan for pasienter. Praktiserende medlemmer er registrert i «Registeret for utøvere av alternativ behandling», og for å bli registrert der har NLH siden 2010 innført obligatorisk VEKS kurs. Se www.nlh.onl for mer informasjon.

Hva forstår vi med uttrykket Helserelatert behandling? Hva er velværetiltak?

I høringen fremstår det som at alternativ behandling er velværetiltak og skal derfor behandles deretter. Dette var ikke intensjonen når loven ble utformet, spørsmålet blir da: Hva er helserelatert behandling?

Med helserelatert behandling menes virksomhet som har som formål å forebygge, behandle eller lindre sykdom. Ved denne begrepsbruken avgrenser loven mot tiltak som hudpleie, eller andre skjønnhetstiltak, tatovering og rene velværetiltak. Det utelukker ikke at det er en rekke tiltak som er i en gråson mellom helserelatert behandling og velværetiltak, som ulike former for massasje som det finnes over 80 forskjellige former for i Norge. Myndighetene har definert helserelatert behandling, hva betyr dette i praksis? **Det betyr at det skal være et skille mellom helserelatert virksomhet og velværetiltak. Dette skillet er visket bort i høringsnotatet.**

St. meld. Nr. 50 (1993-94) Om samarbeid og styring- mål og virkemidler for bedre helsetjeneste, uttalte Stortingets Sosialkomité: «Komiteen vil påpeke at stadig flere pasienter benytter alternativ medisin, men vil understreke at det er viktig å skille mellom seriøs og useriøs behandling. Mange opplever at de blir kvitt lidelser skolemedisinen ikke klarer å kurere». Etter forslag fra Sosialkomiteen fattet Stortinget 7. juni 1995 følgende vedtak: «Vedtak IV. Stortinget ber regjeringen om å opprette egnede samarbeidsfora bestående av helsepolitikere, fagfolk og representanter for fagforbund innenfor alternativ medisin. Arbeide med å skille ut de seriøse utøvere av alternativ medisin i et eget register må intensiveres». I april 1997 oppnevnte Sosial og Helsedepartementet et utvalg for å utrede ulike sider ved alternativ medisin. Utvalget ga sin innstilling i desember 1998. Dette utvalget ble kalt Aarbakke utvalget. Ot prp. 27. (2002-2003). Boken er på 228 sider.

Utvalget foreslo lovbestemt Taushetsplikt for andre enn helsepersonell. At det ved lov opprettes en frivillig registerordning for alternativ behandling. Gi befolkningen nødvendig informasjon om alternativ behandling. NIFAB. Legge til rette for et vitenskapelig forskningsmiljø innen alternativ medisin med eget professorat og mulighet for forskerutdanning. NAFKAM. At voksne personer som er kompetente til både å samtykke til og å nekte å motta skolemedisinsk behandling, selv kunne velge å

motta alternativ medisinsk behandling uten at dette medfører ansvar for behandleren. Moms: 3. februar 2003 ble det sendt ut høring for hvem som skulle bli fritatt moms. Osteopati, naprapati, soneterapi, urtemedisin, homeopati og akupunktur. Så har helsepersonell fritak for alle typer alternativ behandling.

Helsedirektoratet ville at alle helserelaterte behandlinger skulle fritas moms. Finansdepartementet (Torunn Norberg) ville ha en knagg å henge det på. Det ble etter hvert Registerordningen.

10. mai 2007 fikk vi i kontaktforum vite at Finansdepartementet og Sosial- og Helsedirektoratet hadde blitt enige om at momsfritak ble knyttet til registerordningen. Her var det mange uløste spørsmål. Spesielt for dem som stod utenfor og ikke kunne komme inn under en slik gunstig ordning. Så var det også organisasjonsfrihet, med et slikt vedtak så kan en ikke si det. Hovedgrunnen til at Finansdepartementet og Sosial- og Helsedirektoratet falt ned på denne løsningen var å skille seriøse og useriøse utøvere. Det var «gulroten» vi fikk for å være blant de seriøse.

Registerordningen eller frivillighetsregisteret.

På side 14 i Høringsnotatet skriver Departementet: «Formålet med Registeret for utøvere av alternativ behandling er et ønske om økt profesjonalisering, bedre ivaretagelse av forbrukerhensyn og pasientsikkerhet, jf. forskriften § 1.» Sitat slutt.

De seriøse utøverorganisasjoner har i de siste 16 år utviklet seg i den retning. De har alt på plass.

Som departementet sikkert har registrert så er det ikke blant de seriøse utøvere og organisasjoner at det har vært mediestorm. Ta f.eks. Forbrukerhensyn (markedsføring). Våren 2013 gjennomførte Forbrukerombudet sammen med Statens Helsetilsyn en kontroll på hvordan alternativbehandlere markedsførte seg. De fant 106 brudd på markedsføringsloven. Kun 4 av dem tilhørte gruppen som stod i registeret. 102 terapeuter var blant de useriøse. Dette burde gi et klart signal om at intensjonen med registeret fungerte godt.

Videre skriver departementet:

«Erfaringen nå er at omfanget av registreringer har økt betydelig (snaut 4000 utøvere) og det kan ikke utelukkes at en andel av registreringene er knyttet til ønsket om å unngå å beregne utgående merverdiavgift ved omsetning av alternativ behandling. Dersom useriøse utøvere registrerer seg alene for å unngå plikt til å beregne merverdiavgift vil dette undergrave formålet med registeret.» Sitat slutt.

Dette er NLH helt enig i. I flere artikler i NLHs fagblad Homøopraktikeren har NLH påpekt det problemet. Sist artikkel i Homøopraktikeren 2-20 fra side 4-6.

Her vises det til at Helsedirektoratet har godkjent slanke- og figursalonger som alternative behandlere. Først fikk de avslag, så brukte de advokat, og Helsedirektoratet ga etter. De henviste til bruk av et apparat som kan dempe smerter. De har ingen alternativ medisinsk utdannelse.

Helsedirektoratet har også godkjent en Thailandsk Helseforening som skal oppmuntre thaipersoner til å ivareta sin egen helse, aktivere barn og ungdom innen sport og idrett, og arrangere fotballkamper.

Dette har ingenting med seriøs alternativ behandling å gjøre. Som registrerte utøverorganisasjoner får de medlemmene sine tjenester som er velvære, momsfritt. Her er det ingen kontroll.

Det samme skjer i visse healemiljøer. Healing er i dag momsritt, men hvilken kontroll finnes når den samme healer utøver husrens, snakker med de døde osv. Kanskje det å kommunisere med døde er momsritt?

Videre skriver departementet:

«Fra helsemyndighetene er det et ønske å iverksette tiltak for å unngå at formålet med registerordningen svekkes. Å fjerne koblingen mellom registrering og avgiftsunntaket i merverdiavgiftsloven kan bidra til at useriøse aktører som bare ønsker å benytte ordningen for å oppnå avgiftsunntak, holdes utenfor registerordningen. Det samme kan kanskje oppnås helt eller delvis ved å stramme inn på adgangen til registrering.» Sitat slutt.

Allerede 2013 kom NAFKAM på banen og ville legge basalfag til registerordningen. Debatten om dette har vært stor i bransjen. NLH tror vel at det er enighet om dette i den seriøse del av bransjen, men så kom Helse- og Omsorgsdepartementet på banen 30. april 2019 og sa at det ikke ville bli lagt fagkrav til registerordningen. Allikevel skriver departementet:

«Fra helsemyndighetene er det et ønske å iverksette tiltak for å unngå at formålet med registerordningen svekkes».

Departementet kjenner tydeligvis dagens situasjon, hvordan kan de bidra med å unngå at formålet med registerordningen svekkes?

Ved å ilegge moms på all alternativ behandling vil de garantert svekke registerordningen.

Useriøse utøvere er stort sett ikke i registeret, så de berøres lite.

De som vil lide er den seriøse del av alternativ behandling. De står i registeret allerede, og er tilknyttet utøverorganisasjoner som har alt på plass som myndighetene har bestemt. Mange av dem har drevet praksis i 10 til 40 år.

Som nevnt er det nok noen i registeret i dag som står der kun for moms fritak, men det er nok unntakene.

Blir det innført moms på alternativ behandling vil bransjen bli svært avskallet. De dyktigste terapeutene vil forsvinne. Mange av dem er oppe i årene, og det betyr at deres lange erfaring vil forsvinne med dem. Nye rekrutteringer vil bli redusert, fordi nye terapeuter ikke klarer å leve av det yrke de utdanner seg i.

Helsepersonell blir utdannet i alternativ behandling på skoler drevet av tidligere alternative terapeuter. Hvor skal de få sin utdanning fra når disse skolene ikke har noe eksistens grunnlag.

Det virker for NLH at denne høringen er lite gjennomtenkt og er en hastesak som skal tvinges igjennom i beste ferietid. NLH mener myndighetene bør tenke seg godt om og drøfte saken sammen med helsemyndighetene og se på konsekvensene på hva som settes i gang.

Departementet bør sette seg sammen med den seriøse del av bransjen slik det ble gjort når momsritak ble lagt til registerordningen. På den tid hadde vi møter med Torunn Norberg i Finansdepartementet og Svein Olav Hansen i Helsedirektoratet. Da ble bransjen tatt med på råd langt utover et ferdig tygd høringsnotat.

Om formålet skriver departementet videre:

«Formålet med registeret for utøvere av alternativ behandling er et ønske om økt profesjonalisering, bedre ivaretagelse av pasientsikkerhet, jf. forskriften § 1.» Sitat slutt.

Økt profesjonalisering.

NLH har de siste 25 år som bransjeforbund vektlagt de «store og kjente» terapiformer og satt minimumsfagkrav til dem. Mindre kjente terapiformer blir et slags supplement som inngår i skoleutdannelsen eller den etterutdanning NLH har hatt i 18 år. Mellom 2001 til 2003 var videreutdanningen på 225 undervisningstimer og totalt 550 undervisningstimer i løpet av 13 år i forskjellige fag. I tillegg produseres det fagartikler i fagtidsskriftet Homøopraktikeren. Det er ca. 20 sider med fagstoff i hvert nummer. Det er 4 utgivelser i året siden 2005. Fra 1993 til 2004 hadde vi «Faglig Hjørne».

Bedre ivaretagelse av pasientsikkerhet.

NLH har obligatorisk Veks fag. Her lærer terapeutene alt om forvaltning, lovverk, registerordning, markedsføring, journalføring, taushetsplikt, GDPR, etikk, kommunikasjon, noe vitenskapslære. I dag foregår det med E-learning med kontrollspørsmål på hver modul og eksamen tilslutt. Dette sammen med NLHs klageorgan og Etiske råd og 10 millioner i ansvarsforsikring, så er pasientene godt sikret.

300 millioner i ekstra moms til statskassen i 2021?

Det regnestykke tror ikke NLH på. Blir moms innført legger svært mange terapeuter ned sin virksomhet. Mange må gå på NAV. Registeret vil mest trolig bli unødvendig. Hvem vil stå i det registeret uten å ha noe igjen for det. «Gulroten» som Torunn Norberg (Finansdepartementet) og Svein Olav Hansen (Sosial- og Helsedirektoratet) innførte, hvem klarer å se den i dag? Utøverorganisasjoner vil bli nedlagt og arbeidsplasser gå tapt. Da taper staten både skatt og arbeidsgiveravgift.

Hva med pasientene og terapeutene?

Ettersom alternative behandlere ikke har noe å skrive av (kun benkepapir og vaskemidler og kanskje noen få nåler) så blir moms en direkte ekstraskatt på 25% for brukerne. Dette reagerer pasientene på. Bare de to siste ferieuken har over 8000 skrevet på at de er imot at myndighetene vil legge moms på våre helsetjenester. Jeg tror politikere vil måtte innse styrken til å protestere som finnes i de 37% av Norges befolkning som bruker oss. (Ref. NAFKAM-undersøkelsen 2018)

En terapeut har sendt en epost til NLH som forteller hva de fleste terapeuter mener om momssaken:

Hei.

Jeg ønsker bare å si at dere kan hilse departementet og si at hvis det blir mva. på alternativ behandling så ønsker jeg ikke å stå i registret for alternative behandlere lenger. Jeg betaler jo ikke kontingent hvis jeg ikke har noen fordeler med å stå der i forhold til de useriøse aktørene i markedet. Og det er jo heller ingen vits i å være medlem og registrert verken her eller der. Og det regner jeg med at alle de andre terapeutene som er registrert også mener. Så dette slår helt feil ut. Jeg har jobbet som terapeut i 20 år, og jeg har på den tiden spart staten for store summer når det gjelder folk som faktisk har klart å stå i jobb tross sine helseplager og sluppet å gå sykemeldt eller bli ufør pga. at de har betalt sin behandling selv. Så dette blir helt feil på alle måter. Hvis jeg må øke prisen på mine behandlinger med 25%, så sier det seg selv at jeg må legge ned min klinikk. Og da er det NAV neste. Og det regner jeg med at det gjelder alle de andre terapeutene også. Det er vel hverken staten eller vi tjent med?? Vi

er folk som har tatt årevis med utdanning, betalt utdannelsen vår selv og skapt vår egen arbeidsplass. Jeg fikk til og med etablererstipend fra innovasjon Norge for kvinnelige etablerere for å starte opp min klinikk. Og nå skal de prøve å få lagt ned den arbeidsplassen som jeg har skapt selv. Er ikke det selvmotsigende så vet ikke jeg?!

Jeg ønsker å skrive dette sånn at dere kan vise til hva vi terapeutene mener om dette også. Håper det kan være til nytte i denne kampen.

Takk for at dere kjemper vår felles sak.

Mvh.

Elin Anita Sandvik

Sandvik's Akupunktur & Soneterapi.

Dilemma:

I Høringsnotatet på side 15 skrives det: «Fra helsemyndighetene er det et ønske å iverksette tiltak for å unngå at formålet med registerordningen svekkes.» Sitat slutt.

Det betyr at Helsemyndighetene ser nok verdien av den seriøse del av alternativ behandling og hva det gir til folkehelsen og hva det betyr økonomisk for samfunnet.

På den annen side ønsker Finansdepartementet inn 300 millioner i moms til statskassen i 2021.

Dette regnestykket går ikke i hop. Her kan en ikke si «ja takk, begge deler». Det ene er avhengig av det andre. Derfor er dette et dilemma.

NLH har gjennom høringssvaret bevist at innføring av moms på alternativ behandling vil gi en kraftig reaksjon på Registerordningen. Det er ingen vits å stå der hvis den seriøse del av bransjen skal behandles på samme måte som den useriøse. Her bør politikere og departementer gå i tenkeboksen, gjerne sammen med de store utøverorganisasjoner med lang erfaring og se hvilken løsning som er levelig for alle parter.

Hvem er de useriøse?

De uregistrerte, vil de fleste si, men det er bare en halv sannhet. Helsedirektoratet har godkjent organisasjoner, hvor medlemmer selv registrerer seg i Brønnøysundregistrene uten at fagkrav eller utdanning blir sjekket. De blir momsfrie bare de har betalt medlemskontingent. Helsedirektoratet har godkjent slankesalonger som er et forretningskonsept og har ingenting med det vi forstår med en utøverorganisasjon.

Hvem lager de største negative avisoverskrifter?

Alternative behandlere får alltid skylden. De 6 siste årene har det vært store avisoverskrifter med dødsfall inn i bildet. Et dødsfall skjedde på en akupunkturskole. NRK og aviser hadde store oppslag. Det hadde oppstått infeksjon etter bruk av akupunktur og en mann døde. Det var svært tragisk. Avisene vinklet dette mot alternativ behandling. Senere kom det frem at det var en turnuslege som var den uheldige utøveren. Dette kom aldri frem i pressen.

Det har vært flere situasjoner hvor leger har utnyttet pasienter økonomisk, men alternativ behandling har fått skylden.

TV2 tok opp saker med metamedisin og Dr. Hamers teorier. Her var det flere pasienter som etter råd valgte bort konvensjonell medisin og døde. Aktørene bak dette var uregistrerte alternative behandlere.

Jeg tror ikke en finner noen alvorlige saker, pasientskader o.l. som kan tilskrives den seriøse del av alternativ behandling på de siste 16 år fra den tid loven kom. Jeg har ikke funnet det.

Hva bør endres?

Helsedirektoratet må få muligheter til å rydde opp i gitte godkjenninger og kunne påse at de godkjenninger som er gitt er innenfor regelverket når det gjelder helserelatert virksomhet.

Helsedirektoratet må få klare regler for hva som kan godkjennes for å være blant seriøse utøvere.

I dag trenger en kun 30 medlemmer for å lage en utøverorganisasjon. Dette tallet bør endres til minst 100. Det har vist seg at ledere av skoler blir registrert som utøverorganisasjoner, det er uheldig med tanke på «kjennskap og vennskap», spesielt med tanke på klageorgan. Her kjenner alle alle og en uhildet behandling kan henge langt inne. Slike organisasjoner bør Helsedirektoratet kunne oppløse og utøvere kan heller melde seg inn i tverrfaglige organisasjoner. Da får en større enheter og bedre pasientbehandling.

Det har vært mye diskutert om å legge fagkrav til registerordningen. Det kan være en løsning som helsemyndighetene ikke ønsker. De fleste seriøse organisasjoner har VEKS fag, det kompenserer ikke for utdanning, men gir klare grensesettinger for hva alternative behandlere har lov til å gjøre og styrker pasientsikkerheten.

En trenger ikke endre loven. Det er en svært god lov. Det trengs kun små justeringer. Helsedirektoratet trenger en person som kan bransjen slik som Svein Olav Hansen. Under hans tid i direktoratet var det fred og ro. Han hadde satt seg inn i bransjen vår og var i ukentlig kontakt med bransjen og det fungerte svært godt. Slik er det ikke i dag. De som sitter der i dag arbeider i utgangspunktet med autorisasjonsspørsmål og sier rett ut at de kjenner lite til alternativ behandling. Det er ikke gunstig for bransjen vår.

Konsekvenser

Å innføre moms på all seriøs alternativ behandling vil være feilslått politikk. En kan ikke si «ja takk, begge deler». Helsemyndigheter og Finansdepartementet kan ikke få i pose og sekk. Enten må en opprettholde registeret og alle de fordelene det har eller så må en innføre moms, men da ta de konsekvenser som kommer med nedlagte bedrifter, utøverorganisasjoner og tap av store inntekter som den seriøse del av alternativ behandling tilfører samfunnet.

Stavanger, 20.juli 2020

Mvh.

Norges Landsforbund av Homøopraktikere (NLH)

John Hetlelid

Leder